

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>**Jak předložit věc soudu?**

Jak předložit věc soudu?

Lotyšsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

V Lotyšsku je možné obrátit se na soud, nebo v případě, že si strany sjednaly rozhodčí doložku, na rozhodčí soud (s výjimkou některých sporů, které nelze rozhodovat v rozhodčím řízení).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůta pro podání žaloby k soudu se liší v závislosti na konkrétní věci. Potřebujete-li objasnit otázku lhůt, obraťte se na právníka či na veřejnou informační agenturu.

Občanský zákoník stanoví různé obecné lhůty. Na délku lhůty mají vliv předmět a okolnosti nároku a musí být určeny v každé věci samostatně při zohlednění následujícího:

Rodinné právo

Žaloby vyplývající ze slibu uzavřít manželství musí být podány do jednoho roku ode dne, kdy bylo zasnoubení zrušeno nebo kdy od něj jedna ze stran odstoupila, nebo v případě, že je snoubenka těhotná, ode dne, kdy se dítě narodilo, je-li v té době již zasnoubení zrušeno nebo od něj jedna ze stran odstoupila.

Žaloby vyplývající z majetkových vztahů mezi manželi musí být podány do jednoho roku ode dne, kdy druhý z manželů uzavřel předmětnou smlouvu.

Manžel matky dítěte může zpochybnit domněnku otcovství do dvou let ode dne, kdy zjistí, že dítě není jeho. Matka dítěte má na zpochybnění domněnky otcovství stejné právo. Dítě samotné může domněnku otcovství zpochybnit do dvou let od dosažení zletilosti.

Žaloby, které vyplývají z uznání otcovství, musí být podány do dvou let od doby, kdy se strana dozví o okolnostech, které otcovství vylučují, nebo od doby, kde dítě dosáhne zletilosti, pokud nárok uplatňuje samotné dítě.

Žaloby vyplývající ze vztahů mezi poručníkem a nezletilým musí být podány do jednoho roku od okamžiku, kdy nezletilé dítě dosáhne zletilosti, nebo od okamžiku, kdy nastaly jiné okolnosti stanovené v právních předpisech.

Vlastnické právo

Žaloby týkající se zásahů do držby či zbavení držby musí být podány do jednoho roku od okamžiku, kdy se strana o zásahu do držby či zbavení držby dozví.

Žaloby vůči osobě, která je v držení věci a která ji může nabýt vydržením, musí být podány do 10 let od doby, kdy se druhá strana o držbě dozví.

Žaloby podané novým vlastníkem, které vyplývají z přírůstků věci majetku v důsledku přirozených procesů, musí být podány do dvou let.

Závazkové právo

Závazková práva se promlčí, jestliže je oprávněná osoba řádně neuplatní ve lhůtě stanovené zákonem.

Žaloby vyplývající ze závazkových práv, pro něž právní předpisy nestanoví kratší promlčecí lhůtu, musí být podány do deseti let; všechna tato práva, pro která právní předpisy nestanoví kratší promlčecí lhůtu, jsou promlčena, jestliže je oprávněná osoba neuplatní do deseti let, s výjimkou určitých práv, které promlčet nelze.

Právo na odstoupení od kupní smlouvy pro nadměrnou ztrátu je promlčeno, pokud žaloba nebyla podána do jednoho roku od uzavření smlouvy.

Žaloby týkající se škod způsobených vytopením, hodem či pádem musí být podány do jednoho roku.

Obchodní věci

Žaloby vyplývající z obchodních smluv musí být podány do tří let, pokud právní předpisy nestanoví jinou promlčecí lhůtu.

Žaloby vyplývající ze smlouvy o obchodním zastoupení musí být podány do čtyř let od konce kalendářního roku, v němž nárok vznikl.

Žaloby proti podnikateli, které vyplývají z jeho obchodní činnosti, musí být podány do tří let poté, co došlo k jeho výmazu z obchodního rejstříku, pokud se na nárok nevztahuje kratší promlčecí lhůta.

Žaloby vyplývající ze zákazu konkurence, jenž byl uložen společníkovi partnerství a jenž mu brání v tom, aby bez souhlasu ostatních společníků uzavíral smlouvy v témže oboru podnikání, v jakém podniká partnerství, nebo v tom, aby se bez souhlasu ostatních společníků stal plnohodnotným společníkem jiného partnerství, které působí v témže oboru podnikání, musí být podány do tří měsíců ode dne, kdy se ostatní společníci dozvědí o porušení zákazu konkurence, avšak nejpozději do pěti let od doby, kdy k porušení zákazu došlo.

Žaloby proti společníkovi partnerství, které vyplývají ze závazků v rámci partnerství, musí být podány do tří let ode dne, kdy je ukončení partnerství zapsáno do rejstříku, pokud se na nárok vůči partnerství nevztahuje kratší promlčecí lhůta.

Žaloby proti zakladatelům společnosti v souvislosti se závazky, které společnost před založením přijala, musí být podány do tří let ode dne, kdy je společnost zapsána do obchodního rejstříku.

Žaloby proti zakladatelům v souvislosti s konkrétními ztrátami společnosti a třetích stran, které vznikly v průběhu zakládání společnosti, musí být podány do pěti let ode dne, kdy je společnost zapsána do obchodního rejstříku. Tato lhůta platí rovněž pro osoby, které vznik těchto ztrát usnadnily.

Žaloby vyplývající z práv, jež má vůči určité společnosti věřitel, který se u společnosti nemůže domoci uspokojení své pohledávky a obrátí se na osoby, které jsou odpovědné podle zákona (zakladatelé, třetí strany atd.), musí být podány do pěti let ode dne, kdy pohledávka vznikla.

Žaloby vyplývající z porušení zákazu konkurence, jenž byl uložen členům statutárních orgánů společnosti, musí být podány do pěti let ode dne, kdy byl zákaz porušen.

Žaloby vyplývající ze ztrát, které byly při reorganizaci určité společnosti způsobeny společností, jejím společníkům nebo jejím věřitelům, musí být podány do pěti let ode dne, kdy reorganizace nabude účinnosti.

Žaloby proti zasilateli musí být podány do tří let.

Žaloby proti zasilateli, které se týkají nákladu, v případě, že zasilatel nejednal v dobré víře nebo se dopustil hrubé nedbalosti, a žaloby proti skladovateli, v případě, že skladovatel nejednal v dobré víře nebo se dopustil hrubé nedbalosti, musí být podány do jednoho roku.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz informační přehled „Příslušnost soudů“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz informační přehled „Příslušnost soudů – Lotyšsko“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz informační přehled „Příslušnost soudů – Lotyšsko“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Návrh na zahájení řízení může podat sám žalobce nebo jím zvolený zástupce. Plnou moc lze přiložit k návrhu. Není povinné využít advokáta nebo jiného právního poradce.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Návrh na zahájení řízení musí být podán k soudu prvního stupně, který je příslušný.

Návrh na zahájení řízení musí navrhovatel nebo jím zvolený zástupce podat na registrační kanceláři (*kanceleja*) soudu. Návrhy mohou být rovněž zaslány poštou a měly by být adresovány k příslušnému soudu.

Návrhy přijímá v pracovní době zaměstnanec jmenovaný předsedou soudu – obvykle se jedná o asistenta předsedy soudu nebo zaměstnance spisovny.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Podle občanského **soudního řádu** (*Civilprocesa likums*) musí strany předložit veškeré písemnosti, které jsou v cizím jazyce, společně s překladem od úředního jazyka, tedy do lotyštiny, a překlad musí být ověřen v souladu se stanovenými postupy. Osoba, která je osvobozena od úhrady nákladů řízení, překlad k písemnostem přikládat nemusí.

Soud může akceptovat určité procesní úkony v jiném jazyce, pokud o to strana požádá a všechny strany s tím souhlasí. Protokol z jednání a rozhodnutí soudu se vyhotovují v lotyštině.

Žaloba se podává předložením písemného návrhu na zahájení řízení soudu. Návrhy může podat žalobce osobně nebo zástupce, jemuž žalobce udělil plnou moc, a lze je zaslat poštou, avšak nikoli faxem či e-mailem.

Je třeba dodat, že k podání jakéhokoli návrhu na zahájení řízení lze použít písemnosti podepsané zaručeným elektronickým podpisem, nestanoví-li právní předpisy specifický postup pro zahájení řízení. Elektronické dokumenty se nepřijímají u určitých druhů smluv týkajících se prodeje nemovitostí, rodinného práva a dědictví a určitých druhů smluv o zárukách.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Návrh na zahájení řízení musí být podán písemně. Pro většinu nároků není stanoven žádný formulář. Avšak existují zvláštní formuláře pro drobné nároky (*maza apmēra prasības*, hlava 30.3 občanského soudního řádu), soudní výkon rozhodnutí (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, hlava 50.1 občanského soudního řádu) a žádosti o předběžné opatření proti násilí (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, hlava 30.5 občanského soudního řádu).

Není-li k dispozici formulář, občanský soudní řád stanoví minimální informace a údaje, která má návrh obsahovat. Podle občanského soudního řádu musí návrh na zahájení řízení obsahovat tyto informace:

název soudu, k němuž se návrh podává;

jméno, příjmení, osobní identifikační číslo a nahlášené bydliště, nebo v případě, že takové místo není k dispozici, faktické bydliště žalobce; v případě právnické osoby se uvede název, registrační číslo a sídlo; pokud žalobce souhlasí s tím, že bude se soudem komunikovat pomocí elektronických prostředků, nebo pokud je zařazen mezi osoby/subjekty uvedené v § 56 odst. 23 občanského soudního řádu, e-mailovou adresu, a pokud je registrován v elektronickém systému pro korespondenci se soudem, mělo by být uvedeno rovněž registrační číslo. Žalobce rovněž může pro korespondenci se soudem uvést jinou adresu;

jméno, příjmení, osobní identifikační číslo, nahlášené bydliště a jakoukoli další nahlášenou adresu žalovaného nebo vedlejšího účastníka řízení nebo v případě, že takové místo není k dispozici, faktické bydliště; v případě právnické osoby se uvede název, registrační číslo a sídlo. Osobní identifikační číslo a registrační číslo žalovaného se uvedou, jsou-li známa;

jméno, příjmení, osobní identifikační číslo právního zástupce žalobce a jeho adresa pro korespondenci se soudem, pokud žalobu podává právní zástupce, nebo v případě právnické osoby se uvede název, registrační číslo a sídlo; pokud právní zástupce žalobce s nahlášeným bydlištěm nebo korespondenční adresou v Lotyšsku souhlasí s tím, že bude se soudem komunikovat pomocí elektronických prostředků, e-mailovou adresu, a pokud je registrován v elektronickém systému pro korespondenci se soudem, mělo by být uvedeno rovněž registrační číslo. Pokud je nahlášené bydliště nebo korespondenční adresa právního zástupce žalobce mimo Lotyšsko, rovněž se uvede e-mailová adresa nebo registrační číslo v systému pro korespondenci se soudem. Je-li právním zástupcem žalobce právník, měla by být uvedena e-mailová adresa jeho právnícké komory;

název úvěrové instituce a číslo účtu, na něž mají být uhrazeny zpětně získatelné částky a náklady řízení;

předmět nároku;

výše nároku, lze-li ji vyčíslit, přičemž je nutné popsat způsob výpočtu částky, která má být zaplacená nebo je předmětem sporu;

skutečnosti, na kterých žalobce svůj nárok zakládá, a důkazy, které tyto skutečnosti dokládají;

zákon, o něž se nárok opírá;

veškeré zprávy o pokusech o mediaci před podáním žaloby k soudu;

nároková žádání žalobce;

seznam listin přiložených k návrhu na zahájení řízení;

datum, kdy byl návrh na zahájení řízení vyhotoven, a veškeré další informace, které mohou být důležité. Žalobce může uvést své telefonní číslo, pokud souhlasí s tím, že bude se soudem komunikovat telefonicky.

Další informace občanský soudní řád požaduje u určitých druhů žalobních návrhů (např. u rozvodu) a u zvláštních typů řízení (např. potvrzení či zrušení adopce, ochrana dědictví a poručnictví).

Žalobní návrh musí být podepsán žalobcem nebo jeho právním zástupcem, případně žalobcem i právním zástupcem, pokud to soud vyžaduje, nestanoví-li právní předpisy jinak. Pokud má právní zástupce jednat jménem žalobce, musí být k žalobnímu návrhu přiložena plná moc (*pilnvara*) nebo jiná listina potvrzující, že právní zástupce má právo činit určité úkony.

Návrh na zahájení řízení musí být předložen soudu v tolika vyhotoveních, kolik je ve věci žalovaných a vedlejších účastníků řízení.

Jak stanoví právní předpisy Evropské unie a mezinárodní úmluvy, návrh na zahájení řízení o výživné musí být vyhotoven za použití formulářů uvedených v příslušných právních předpisech a lze jej podat či poslat prostřednictvím lotyšských ústředních orgánů určených pro účely spolupráce.

K návrhu na zahájení řízení musí být také přiloženy písemnosti, které:

dokládají, že byly v souladu s postupy stanovenými v právních předpisech a ve správné výši uhrazeny státní poplatky (*valsts nodevas*) a jiné náklady řízení;

potvrzují, že byly dodrženy postupy pro předběžné mimosoudní projednání dané věci, pokud takové projednání požadují právní předpisy;

potvrzují skutečnosti, na nichž je nárok založen.

Na **lotyšském soudním portálu** v oddílech *E-Pakalpojumi* („elektronické služby“) a *E-veidlapas* („elektronické šablony“) je uvedena řada šablon pro procesní písemnosti. Šablony lze stáhnout a vyplnit a návrhy podat v tištěné podobě.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Před podáním návrhu na zahájení řízení je třeba uhradit soudní poplatky (státní poplatek (*valsts nodeva*), registrační poplatek (*kancelejas nodeva*) a výdaje vzniklé při projednání věci (*ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*)); to lze provést v bance. Pokud soud rozhodne ve prospěch jedné strany, nařídí neúspěšné straně, aby úspěšné straně nahradila veškeré soudní výdaje, které jí vznikly. Pokud byl nárok uspokojen částečně, náklady řízení se rozdělí úměrně. Pokud žalobce vezme žalobu zpět nebo ve věci není vydáno rozhodnutí, musí žalobce uhradit žalovanému náklady řízení (kromě případů vymezených v právních předpisech, kdy nárok souvisí s vydáním osvědčení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006). V takovém případě žalovaný nenahrazuje žalobci náklady řízení, ale pokud žalobce vezme žalobu zpět, protože žalovaný nárok dobrovolně uspokojil poté, co byl podán návrh na zahájení řízení, soud může na žádost žalobce nařídít žalovanému, aby žalobci nahradil náklady řízení.

Obdobně se nařídí žalovanému nahradit žalobci náklady řízení (odměna advokáta, výdaje na účast u soudu a výdaje související se shromážděním důkazů), jestliže je nárok žalobce uznán zcela nebo zčásti nebo pokud žalobce žalobu vezme zpět, protože žalovaný nárok dobrovolně uspokojil poté, co byl podán návrh na zahájení řízení. Je-li žaloba zamítnuta, soud nařídí žalobci, aby žalovanému uhradil náklady spojené s obhajobou.

Odměna advokáta či právního poradce se stanoví dohodou mezi klientem a advokátem či právním poradcem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz informační přehled „[Právní pomoc](#)“.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Listiny doručené poštou nebo během úředních hodin jsou zaevidovány soudem v rejstříku doručené korespondence v den, kdy jsou doručeny. Návrh na zahájení řízení je považován za podaný v den, kdy byl obdržán. Lhůta pro jakýkoli procesní úkon, který má být u soudu učiněn, uplyne v okamžiku, kdy soud přestane pracovat. Jsou-li návrh na zahájení řízení, odvolání či jiná poštovní zásilka doručeny komunikačnímu operátorovi do 24:00 v konečný den lhůty, má se za to, že byly doručeny včas.

Není-li návrh na zahájení řízení správně vyhotoven nebo chybějí-li nezbytné listiny, soudce přijme odůvodněné rozhodnutí, že ve věci tohoto návrhu nebudou učiněny žádné další úkony. Kopie tohoto rozhodnutí se zašle žalobci spolu s uvedením lhůty pro nápravu nedostatků. Tato lhůta nesmí být kratší než 20 dnů ode dne odeslání rozhodnutí. Pokud žalobce nedostatky napraví ve stanovené lhůtě, má se za to, že návrh na zahájení řízení byl podán v den, kdy jej soud obdržel poprvé. Pokud žalobce nedostatky ve stanovené lhůtě nenapraví, má se za to, že návrh na zahájení řízení nebyl nikdy podán, a je vrácen žalobci. Skutečnost, že návrh na zahájení řízení byl vrácen, nebrání žalobci v tom, aby jej soudu předložil znovu.

Zvláštní potvrzení, že návrh na zahájení řízení byl předložen správně: je-li návrh vyhotoven správně a jsou k němu přiloženy všechny nezbytné písemnosti, soudce do sedmi dnů ode dne, kdy soud návrh obdržel, rozhodne o přijetí návrhu a o zahájení řízení.

Je-li řízení zahájeno, návrh na zahájení řízení a písemnosti, které jsou k němu přiloženy, se zašlou žalovanému společně se lhůtou pro podání písemné žalobní odpovědi. Po obdržení žalobní odpovědi soudce zašle její kopii žalobci a vedlejším účastníkům řízení. Soudce může požadovat, aby se žalobce k žalobní odpovědi vyjádřil. Jakmile byla žalobní odpověď obdržena nebo uplynula lhůta pro její obdržení, soudce stanoví datum soudního jednání. Soudní úředník zašle účastníkům řízení předvolání k soudu. Má-li být věc rozhodnuta bez nařízení ústního jednání, datum jednání se nestanoví a účastníkům se předvolání nerozesílá.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Účastníci řízení obdrží předvolání k soudu, v němž je uvedena doba a místo konání soudního jednání nebo jiného procesního úkonu. Předvolání se zašle na nahlášené bydliště dané osoby, pro korespondenci se soudem je však možné uvést také jinou adresu.

Pokud žalovaný nemá v Lotyšsku nahlášené bydliště a žalobci se z objektivních důvodů nepodaří určit bydliště žalovaného mimo Lotyšsko, soud může na základě odůvodněné žádosti žalobce použít postupy pro vyhledání adresy žalovaného stanovené v mezinárodních dohodách, jež jsou pro Lotyšsko závazné, nebo v právních předpisech Evropské unie.

Jestliže adresu žalovaného nelze vyhledat pomocí postupů stanovených v mezinárodních dohodách, jež jsou pro Lotyšsko závazné, nebo v právních předpisech Evropské unie, nebo pokud se ukáže, že není možné zaslat žalovanému písemnosti prostřednictvím postupů, které jsou stanoveny v právních předpisech Evropské unie, nebo postupů, které jsou stanoveny v mezinárodních dohodách, jež jsou pro Lotyšsko závazné, nebo postupem, jenž je vymezen v občanském soudním řádu pro mezinárodní spolupráci v občanskoprávních řízeních, je žalovaný, který nemá v Lotyšsku nahlášené bydliště, předvolán k soudu prostřednictvím oznámení, jež se zveřejní v [úředním věstníku](#) (*Latvijas Vēstnesis*).

Na [lotyšském soudním portálu](#) lze v oddílech *E-Pakalpojumi* („elektronické služby“) a *Tiesvedības gaita* („průběh soudních řízení“) získat informace o průběhu soudního řízení po uvedení čísla dané věci nebo předvolání.

Poslední aktualizace: 24/03/2022

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.